

KRYZYS PRZYWÓDZTWA

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 2 stycznia

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Iz 6,1-13.

TEKST PAMIĘCIOWY: „W roku śmierci króla Uzjasza widziałem Pana siedzącego na tronie wysokim i wyniosłym, a kraj jego szaty wypełniał świątynię” (Iz 6,1).

Gdy chiński filozof Konfucjusz, żyjący w latach 551-479 przed Chrystusem, został poproszony przez Tsy-kunga, jednego ze swoich uczniów, o dokładne przedstawienie zasad dobrego rządzenia państwem, odpowiedział krótko:

— „Dostateczna ilość żywności, broni i zaufania u prostego ludu!

Tsy-kung pytał dalej:

— Przypuśćmy, mistrzu, że nie miałbyś innego wyjścia i musiałbyś obejść się bez jednej z tych rzeczy. Którą z nich byś wówczas odrzucił?

Mistrz odpowiedział:

— Broń!

Tsy-kung pytał dalej:

— A gdybyś jeszcze musiał się pozbyć jednej z dwu pozostałych rzeczy, którą byś oddał?

— Żywność! — odparł. — Ponieważ od najdawniejszych czasów śmierć jest przeznaczeniem każdego człowieka; lecz ludzie, którzy już dłużej nie ufają swym władcom, są dla nich rzeczywiście straceni⁶.

Ludzie rzeczywiście oczekują silnego i wiarygodnego przywództwa. Gdy pewien były amerykański żołnierz zgłosił się do punktu rekrutacyjnego, chcąc po raz drugi zaciągnąć się do wojska, rekruter zapytał go o powód takiej decyzji. Żołnierz odpowiedział wówczas:

— Spróbowałem życia w cywilu. Tam nikt za nic nie odpowiada.

W tym tygodniu przyjrzymy się kryzysowi przywództwa w Judei i jego tragicznym skutkom.

⁶ Tadeusz Żbikowski, *Konfucjusz*, Warszawa 1960, s. 204 (przyp. red.).

W Iz 6,1 czytamy o śmierci króla Uzjasza. Przeczytaj 26. rozdział 2. Księgi Kronik i odpowiedz na pytanie: Jakie znaczenie miała śmierć króla Uzjasza?

Na śmierć króla Uzjasza można spojrzeć z różnych punktów widzenia.

1. Choć panowanie Uzjasza było długie i pełne powodzenia, gdy „doszedł do potęgi, wzbilo się w pychę jego serce ku własnej jego zgubie” (2 Krn 26,16). Postanowił on złożyć własnoręcznie w świątyni ofiarę z kadzidła. Gdy kapłani słusznie starali się do tego nie dopuścić, jako że nie był on upoważnionym do tego kapłanem, potomkiem Aarona (zob. 2 Krn 26,18), król wpadł w gniew. W tej chwili, gdy król odrzucił napomnienie, Pan natychmiast zesłał na niego trąd, który miał „aż do swojej śmierci, i mieszkał w domu odosobnionym dla trędowatych, gdyż był wyłączony z świątyni Pańskiej” (2 Krn 26,21). Jak na ironię Izajasz ujrzał w wizji niepokalanego i nieśmiertelnego Boga Króla w Jego domu/świątyni właśnie w roku śmierci trędowatego króla Judei!

2. Istnieje zdecydowana różnica między Uzjaszem i Izajaszem. Uzjasz bezczelnie rościł sobie pretensję do świętości wyłącznie opartej na pysze, wskutek czego stał się rytualnie nieczysty, tak iż został pozbawiony świętości. Izajasz zaś pozwolił, by świętość Boga dotknęła go. Pokornie wyznał on swoją niegodność i słabość oraz pragnienie moralnej czystości, które zostało zaspokojone (zob. Iz 6,5-7). Podobnie jak to się stało z celnikiem z przypowieści Jezusa, także Izajasz odszedł usprawiedliwiony, „bo każdy, kto siebie wywyższa, będzie ponizony, a kto się poniża, będzie wywyższony” (Łk 18,14).

3. Istnieje uderzające podobieństwo między trądem Uzjasza i moralnym stanem jego ludu: „Nic na nim zdrowego: tylko guzy i sińce, i świeże rany” (Iz 1,6).

4. Śmierć Uzjasza około 740 roku przed Chrystusem wyznacza początek znaczącego kryzysu przywództwa wśród ludu Bożego. Śmierć bowiem każdego władcy osłabia jego kraj w okresie przejściowym, zanim umocni się nowa władza. A Judejczykom groziło szczególnie niebezpieczeństwo, jako że Tiglat-Pileser III wstąpił na tron asyryjski kilka lat wcześniej — w 745 roku przed Chrystusem — i natychmiast przystąpił do kampanii wojennych, pragnąc uczynić swoje państwo niezwykłym mocarstwem. Zagrażało to niezależnemu bytowi wszystkich państw Bliskiego Wschodu. W tym trudnym czasie Bóg pocieszył proroka Izajasza, ukazując mu, że to jednak Najwyższy sprawuje władzę.

Przeczytaj uważnie 2 Krn 26,16. W jaki sposób każdemu z nas grozi coś takiego? Jak kierowanie uwagi na ofiarę Chrystusa chroni nas przed tym niebezpieczeństwem?

Zwróć uwagę na to, co dzieje się w Iz 6,1-4. Król umiera podczas poważnego politycznego zawirowania (Asyryjczycy gotują się do wojny). Dla Izajasza był to czas lęku spowodowanego brakiem oparcia, jakie daje dobry władca.

Co dzieje się dalej? W wizji Izajasz dostrzega oślepiającą chwałę Boga zasiadającego na tronie, słyszy modlitwę olśniewających serafinów⁷ śpiewających: „Święty, Święty, Święty” (Iz 6,3), czuje drżenie posadzki i usiłuje dostrzec coś przez gęsty obłok wypełniający świątynię. To musiało być niesamowite przeżycie dla proroka. Izajasz z pewnością teraz już wiedział, kto rzeczywiście panuje na świecie niezależnie od następujących w nim wydarzeń.

Gdzie Bóg znajduje się w tej wizji? (Zob. Iz 6,1). Dlaczego Pan ukazał się Izajaszowi właśnie w takim miejscu, a nie gdzie indziej? Zob. Wj 25,8; 40,34-38.

Ezechiel, Daniel i Jan przebywali na wygnaniu, gdy otrzymali swoje wizje (zob. Ez 1,1-28; Dn 7,9-10; Ap 4,1-5,14). Podobnie jak to stało się z Izajaszem, potrzebowali oni szczególnego pocieszenia i zapewnienia, że Bóg nadal panuje, choć ich świat rozpadł się w kawałki. (Daniel i Ezechiel zostali wprowadzeni do pogańskiego kraju, którego armia najechała ich ojczyznę, zaś Jan był skazańcem osadzonym na bezludnej wyspie przez wrogiemu chrześcijaństwu władcę). Niewątpliwie wizje te pomogły im dochować wierności Bogu mimo trudnych sytuacji, w jakich się znaleźli.

„Gdy Izajasz ujrzał to objawienie chwały i majestatu swego Pana, przejęło go poczucie czystości i świętości Boga. Jakaż sprzeczność zachodziła między niezrównaną doskonałością Stwórcy a grzesznym postępowaniem tych, którzy uważali się za wybrany lud Izraela i Judei!”⁸

Wykraczająca poza zasięg doświadczenia i poznania ludzkiego świętość Boga podkreślona w wizji Izajasza jest podstawowym elementem jego przesłania. Bóg jest święty i wymaga świętości od swego ludu — świętości, którą sam wierzącym daje, jeśli tylko okazują skrucę, odwracają się od swojego złego postępowania oraz poddają się Jemu w wierze i posłuszeństwie.

Wszyscy znajdowaliśmy się nieraz w zniechęcających okolicznościach, w których pozornie wszystko wydawało się stracone. Nawet jeśli nie otrzymałeś wizji *chwały Pańskiej*, jak Izajasz, zastanów się, w jaki sposób Bóg podtrzymał cię w wierze w tych trudnych chwilach. Czego nauczyłeś się z tych doświadczeń i jak możesz się tym podzielić z bliźnimi?

⁷ Hebrajskie słowo zawierające w sobie ideę *plonienia* (przyp. red.).

⁸ Ellen G. White, *Prorocy i królowie*, Warszawa 2018, wyd. 5, s. 173-174.

W Dniu Pojednania w miejscu najświętszym świątyni mógł się znaleźć w bezpośredniej obecności Boga tylko najwyższy kapłan, i to otoczony dymem kadzidła, gdyż w przeciwnym razie byłby umarł (zob. Kpł 16,2.12-13). Izajasz ujrzał Pana, choć nie był najwyższym kapłanem i nie złożył ofiary z kadzidła! Świątynia wypełniona dymem (zob. Iz 6,4) przypomina nam obłok, w którym chwała Boża pojawiała się w Dniu Pojednania (zob. Kpł 16,2). Przerazony i przekonany, że czeka go śmierć (por. Wj 33,20; Sdz 6,22-23), Izajasz wyznał swój grzech i grzech swego ludu (zob. Iz 6,5), podobnie jak czynił to najwyższy kapłan w Dniu Pojednania (zob. Kpł 16,21).

„Stojąc niejako w pełnym świetle boskiej obecności we wnętrzu świątyni, Izajasz uświadomił sobie, że, pozostawiony własnej niedoskonałości i niewystarczalności, zupełnie nie będzie w stanie wypełnić misji, do której został powołany”⁹.

Dlaczego serafin użył rozżarzonego węgielka z ołtarza w celu oczyszczenia warg Izajasza? Zob. Iz 6,6-7.

Serafin wyjaśnił, że dotykając ust proroka rozżarzonego węgielkiem, usunął jego winę i grzech (zob. Iz 6,7). Grzech ten nie został nazwany, ale niekoniecznie ograniczał się do złej mowy, jako że usta oznaczają tu nie tylko mowę, ale całego człowieka, który wypowiada słowa. Otrzymawszy moralne oczyszczenie, Izajasz był w stanie głosić czystą chwałę Bożą.

Ogień jest czynnikiem oczyszczenia, gdyż wypala nieczystość (zob. Lb 31,23). Jednak serafin użył węgielka ze szczególnego, to jest świętego ognia na ołtarzu — ognia zapalonego przez samego Boga i podtrzymywanego nieustannie w świątyni (zob. Kpł 6,12). Tak więc serafin uświęcił Izajasza i oczyścił go. Ale to nie wszystko. Podczas starotestamentowej służby świątynnej węgielków z ołtarza używano do spalania kadzidła (w Kpł 16,12-13 kapłan miał wziąć kadzielnicę pełną węgielków z ołtarza i użyć ich do spalania kadzidła). Jednak w 6. rozdziale *Księgi Izajasza* serafin używa węgielka w celu dotknięcia ust Izajasza, a nie do spalania kadzidła. Podczas gdy Uzjasz usiłował złożyć w ofierze kadzidło, to Izajasz stał się jakby kadzidłem! Jak święty ogień spala kadzidło, by wypełnić dom Boży świętą wonią, tak zapalił proroka do głoszenia świętego przesłania. To nie przypadek, że w następnych wersach, począwszy od Iz 6,8, Bóg posyła proroka do swego ludu.

Przeczytaj z modlitwą odpowiedź Izajasza (zob. z 6,5) na to, co ujrzał w wizji danej przez Boga. Jak przedstawiono w niej główny problem, jaki mają grzeszni ludzie żyjący we wszechświecie stworzonym przez potrójnie świętego Boga? (Zob. Iz 6,3). Dlaczego śmierć Chrystusa na krzyżu jest jedynym rozwiązaniem tego problemu? Co stało się na krzyżu i dlaczego stanowi to rozwiązanie problemu ludzkiej grzeszności?

⁹ Ellen G. White, *Prorocy i królowie*, Warszawa 2018, wyd. 5, s. 174.

Królewskie zlecenie (zob. Iz 6,8)

ŚRODA — 6 stycznia

„Potem usłyszałem głos Pana, który rzekł:

— Kogo pośle? I kto tam pójdzie?

Tedy odpowiedziałem:

— Oto jestem, poślij mnie!” (Iz 6,8).

Doznawszy oczyszczenia, Izajasz natychmiast odpowiedział na Boże powołanie, by reprezentować Boga i zostać posłanym w Jego imieniu. W czasach nowotestamentowych moglibyśmy nazwać Izajasza *apostolem*, czyli *posłańcem/wysłannikiem/przedstawicielem*.

Rzecz ciekawą jest to, że w odróżnieniu od innych ksiąg prorockich *Księga Izajasza* nie zaczyna się opisem powołania proroka (por. Jr 1,4-10; Ez 1,1-3,27). Mówiąc innymi słowy, musiał on być już powołany jako prorok, zanim nastąpiło to, co zostało opisane w 6. rozdziale *Księgi Izajasza*. *Biblia* ukazuje to, iż spotkanie z Bogiem może stanowić zachętę także dla proroka, który już rozpoczął służbę prorocką (Mojżesz — zob. 34. rozdział *Księgi Wyjścia*; Eliasz — zob. 19. rozdział *I. Księgi Królewskiej*). W przeciwieństwie do innych przypadków, w których to Bóg mówi ludziom, że mają być prorokami, w 6. rozdziale *Księgi Izajasza* to prorok zgłasza się do wykonania szczególnej misji. Wygląda na to, że 1., 2., 3., 4. i 5. rozdział *Księgi Izajasza* stanowią opis warunków, w których Izajasz został powołany po raz pierwszy, a następnie Bóg na nowo rozpoczął jego służbę, udzielając mu wizji w świątyni i utwierdzając jego powołanie jako swojego rzecznika.

Bóg udzielił Izajaszowi wsparcia, dając mu wizję w swojej świątyni. Czy w *Biblii* występują inne przypadki, w których Boża świątynia była źródłem otuchy dla wierzących? (Zob. Ps 73,1-28¹⁰; Hbr 4,14-16; 10,19-23; Ap 5,1-14). O czym mówią te fragmenty *Pisma Świętego*?

Świątynia Boża promieniuje nie tylko niepojętą mocą, ale jest także miejscem, w którym słabi i upadający ludzie — tacy jak my — mogą znaleźć ucieczkę. Możemy czerpać pocucie pewności ze świadomości, że Bóg działa, by ratować nas przez Chrystusa, naszego Najwyższego Kapłana.

Apostoł Jan ujrzał także Chrystusa jako ofiarnego baranka, który został zabity, a więc miał poderżnięte gardło (zob. Ap 5,6). Nie mógł to być miły widok. Ten opis wskazuje na to, że choć Chrystus zmartwychwstał i wstąpił do nieba, Jego ofiara na krzyżu jest czymś, co w pewien sposób pozostanie z Nim na zawsze. On bowiem został wywyższony na zawsze, aby przyciągać ludzi do siebie i swego ołtarza.

Jak czerpiesz pocieszenie z obecności przez wiarę w niebiańskiej świątyni? Hbr 4,16 zaprasza nas, byśmy przychodzili do tronu Bożego odważnie, „abyśmy dostąpili miłosierdzia i znaleźli łaskę ku pomocy w stosownej porze”. Gdyby ktoś zapytał cię, jak znajdujesz miłosierdzie i łaskę w potrzebie, jak odpowiedziałbyś na to?

¹⁰ Zob. np. Ps 73,17 BP (przyp. red.).

Gdy Bóg posłał Izajasza, dlaczego dał prorokowi tak dziwne przesłanie dla swojego ludu (zob. Iz 6,9-10)?

Abyśmy nie pomyśleli, że Izajasz mógł czegoś nie dosłyszeć albo że to przesłanie nie jest aż tak ważne, Jezus zacytował ten fragment księgi, by wyjaśnić powód swojego nauczania w przypowieściach/podobieństwach (zob. Mt 13,13-15).

Bóg „nie chce, by ktokolwiek zginął” (2 P 3,9), co wyjaśnia, dlaczego posłał Izajasza do Judejczyków, a Jezusa do całej ludzkości. Bóg nie chce nikogo unicestwić, ale pragnie wszystkich zbawić. A choć niektórzy pozytywnie odpowiadają na Jego wezwania, to inni stają się jeszcze bardziej zdecydowani w uporze. Mimo to Bóg nadal kieruje do nich wezwania, aby dać im więcej okazji do skruchy. Jednak im silniejszy stawiają opór, tym bardziej utwierdzają się w zatwardziałości. Zatem w pewnym sensie to, co Bóg czyni dla nich, prowadzi ich do jeszcze większej zatwardziałości serca, choć faktycznie powinno ich przywieść do skruchy. Miłość Boga wobec nas jest niezmienna, a istotnym czynnikiem zależnym od nas jest to, jak odpowiadamy na Jego miłość.

Role duszpasterzy, takich jak Mojżesz, Izajasz, Jeremiasz, Ezechiel czy nawet sam Chrystus, jest kierowanie wezwań/apeli/próśb, nawet jeśli ludzie odrzucają zawarte w nich przesłanie. Bóg powiedział do Ezechiela:

— „Czy będą słuchać, czy nie — bo to dom przekory — poznają, że prorok był wśród nich” (Ez 2,5).

Role Boga i Jego sług jest dać ludziom uczciwy wybór, to znaczy, aby otrzymali oni wystarczające ostrzeżenie (por. Ez 3,16-21), nawet jeśli w końcu wybiorą wprowadzenie do niewoli i własne unicestwienie (zob. Iz 6,11-13).

W świetle powyższych spostrzeżeń, jak możemy zrozumieć rolę Boga w doprowadzeniu do zatwardziałości faraona?

W Wj 4,21 Bóg mówi:

— „Ja zatwardzę¹¹ serce jego [faraona]” (BG).

Jest to pierwszy z dziewięciu przypadków, w których Bóg zapowiada, że doprowadzi faraona do zatwardziałości. Jednak również dziewięć razy czytamy, że to sam faraon zatwardził swoje serce (zob. np. Wj 8,15.32; 9,34).

Najwyraźniej faraon posiadał wolność wyboru, gdyż w przeciwnym razie nie byłby w stanie zatwardzić swojego serca. Jednak fakt, że także Bóg zatwardził serce faraona, wskazuje na Boga jako zapoczątkowującego okoliczności, w których faraon zareagował decyzją odrzucenia wezwań i znaków danych mu przez Boga. Gdyby faraon był otwarty na te boskie znaki, jego serce zostałoby przez nie skruszone, a nie zatwardzone.

Czy w swoich doświadczeniach z Panem czułeś kiedyś zatwardzający wpływ Ducha Świętego na swoje serce? Zastanów się, dlaczego tak się stało. Jeśli wówczas nie wydało ci się to przerażające (w końcu na tym także polega zatwardziałość), jak postrzegasz to teraz? Jakie jest wyjście z takiego stanu ducha? Zob. 1 Kor 10,13.

¹¹ BC: sprawię, że on zatnie się w uporze, BT: uczynię upartym serce, BKR: sprawię, że nieczude stanie się serce, BW: znieczulę serce, PIC: ukrnąbrnię serce, NBG: uczynię twardym serce, BE: uczynię serce zatwardziałym, BI: uczynię mocnym serce, BP: sprawię, aby serce pozostało niewzruszone, BRP: dopuszczę, by hardym pozostawało serce, PSP: uczynię faraona zawziętym (przy. red.).

DO DALSZEGO STUDIUM

„Występne praktyki były tak powszechne we wszystkich warstwach społeczeństwa, iż nieliczni, którzy pozostali wierni Bogu, niemal upadali na duchu, gotowi poddać się zniechęceniu i rozpacz. Wydawało się, że zamiar Pana wobec Izraela zostanie wkrótce zupełnie udaremniiony, a buntowniczy naród spotka los podobny do tego, jaki stał się udziałem mieszkańców Sodomy i Gomory.

W takich warunkach nietrudno zrozumieć, że gdy pod koniec panowania Uzjasza powołany został Izajasz, by głosić Judejczykom Boże ostrzeżenia i nagany, wzdragał się przed przyjęciem tego obowiązku. Dobrze wiedział, że napotka na zdecydowany opór. Gdy uświadamiał sobie własną niezdolność sprostania sytuacji oraz rozmyślał o uporze i niewierze ludzi, wśród których miał działać, jego zadanie wydawało mu się beznadziejne. Czy w swej rozpacz powinien był odrzucić zleconą misję i pozostawić Judejczyków na pastwę bałwochwalstwa? Czy bogowie Niniwy mieli niepodzielnie zaplanować na ziemi, stając się zniewagą dla Pana Niebios?”¹²

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Gdyby niedowiarek czy ateista rzucił ci wyzwanie, mówiąc: *Jak możesz udowodnić, że twój Bóg panuje nad światem?*, co mógłbyś na to odpowiedzieć?

2. Jeśli Bóg panuje nad światem, dlaczego niewinni ludzie cierpią? Czy Iz 1,19-20 znaczy tylko tyle, że *w obecnym życiu* jedynie dobre rzeczy mają spotykać wierny lud Boży, a jedynie złe rzeczy tych, którzy buntują się przeciwko Bogu? (Zob. 1. i 2. rozdział *Księgi Hioba* oraz 37. i 73. rozdział *Księgi Psalmów*). Czy możemy pogodzić nasze zrozumienie charakteru Boga ze złem, które spotyka ludzi? Czy musimy podejmować wysiłki w tym kierunku?

3. Dlaczego w 6. rozdziale *Księgi Izajasza* występuje tyle nawiązań do Dnia Pojednania? Weź pod uwagę fakt, że w tym dorocznym Dniu Sądu Bóg oczyszczał swój lud, usuwając grzech swoich wiernych wyznawców (zob. Kpł 16,30) oraz usuwając niewiernych spośród swego ludu (zob. Kpł 23,29-30).

PODSUMOWANIE

W niebezpiecznych czasach, gdy słabość ludzkiego przywództwa stała się boleśnie oczywista, Izajasz otrzymał wspaniałą wizję Najwyższego Władcy Wszeczeństwa. Izajasz — przerażony swoją niegodnością, ale oczyszczony i wzmocniony dzięki boskiemu miłosierdziu — był gotowy pójść do wrogiego świata jako przedstawiciel Boga.

¹² Ellen G. White, *Prorocy i królowie*, Warszawa 2018, wyd. 5, s. 173.